

Kurzemes Vārds

Nr. 127

Trešdien, 1943. g.

2. Jūnijā

Andrejs Vindavs, tālr. 1720, par izdevniecību atbild Kristaps Grāmatnieks, tālr. 784. Tālruni: redaktoriem 1502 un 831, kantorim un ekspedīcijai 179. Kantoris atvērts no pl. 7.30, sestdienās no pl. 7.30—13. Abon. RM 1,75 mēn. Parakstišanos pieņem izdevniecības un pasta kantors. Iespēsts a/s «Kurzemes Vārds» spiestuvē.

Numurs maksā

7 fen.

26. gadagājums

Angļu laikraksta atzišanās par neveiksni pie Djepes

Zenēvā, 1. jūn. (DNB) Londonas laikraksts «Daily Sketch» atzīst vācu konstatējuma pareizību, ka neveiksniņi desants pie Djepes ir bijis nopietns iebrukuma mēģinājums. Rakstā, kas neizsakās sevišķi optimistiķi par kārtu turpmāko gaitu, tālāk teikts, ka Savienoto valstu vienības Ziemeļafrikā būtu priečīgas, ja varētu savā dzimtenē radīt skaidrību par to, ka nākošais solis nebūs uk vienkāršs kā Ziemeļafrikas iekarošana. Launākais būtu, ja iebrukums tāpat sabrukta kā Djepes pasākums. «Seit uzbrucējs», apgalvo «Daily Sketch», bija pārsvarā gaisā un sabiedroto karakuģi kontrolēja arī jūru, bet neraugoties uz to vācieši mūsasita un mēs zaudējām pusī mūsu labāko vīru, galvenā kārtā kanadišus, kas uzskatāmi par labākiem no labākajiem.

Aviācijas labie panākumi austrumfrontē un Vidusjūras telpā

Vadopā galvenā mītnē, 1943. g. 1. jūnijā. Bruņoto spēku virspavēlniecība ziņo: Austrumfrontē, izņemot vietējo cīņas darbību Kubanas priekštilta pozicijā, diena pagāja visumā mierīgi.

Spēcīgas aviācijas vienības uzbruka padomju tanku un kājnieku vienībām telpā rietumos no Krimskajas un ar labiem panākumiem apkārjoja ienaidnieka bateriju pozicijas un apgādes atbalsta punktus austrumfrontes vidējā un ziemēju sektoros. Boļševiki var zaudēja 51 lidmašīnu. Gājušas bojā 2 pašu lidmašīnas.

Vidusjūras telpā aviācija vakar iznīcināja 8 vairākmotorīgas ienaidnieka lidmašīnas.

Kāda vācu smago kaujas lidmašīnu vienība pagājušā naktī bombardēja Susas ostas apgabalu.

Kāda vācu zemūdene Atlantijas

oceānā nogremdēja kādu 8000 brt. tirdzniecības kuģi.

Boļševiki pārtraukuši uzbrukumus Kubanas priekštilta pozicijai

Berlinē, 31. maijā. (DNB) Kubanas priekštilta pozicijas austrumu sektorā, pēc ienaidnieka smagajiem zaudējumiem iepriekšējās dienās, jau 29. maijā boļševiku uzbrukumā sāka manāmi atslābt un 30. maijā ienaidnieks uzbrukumus pilnīgi pārtrauea. Vienīgi vēl pretinieka aviācija mēģināja turpināt cīņu un traucēt vācu bumbvedēju un šūkasu uzbrukumus boļševiku rezervēm un karaspēka koncentrācijām. Katru reizi pret boļševiku aviācijas eskadrīlām cīnā stājās vācu iznīcinātāji, kas niknās gaisa kaujas ienaidnieku iznīcināja. So cīņu norisē boļševiki no jauna zaudēja 42 lidapārātus. Piecu dienu ilgā kauja pie Kubanas boļševikiem līdz ar to maksājusi 65 tankus, 173 lidmašīnas un vairākas sakautas strēlnieku divīzijas. Visi šie smagie zaudējumi ienaidniekiem nav devuši nekādus panākumus. Arī pārējos austrumfrontes iecirkņos attīstījās tikai lokāla rakstura cīņas.

Liktenis sodījis somu komūnistu vadītāju

Helsinkos, 31. maijā. (DNB) «Suomen Socialdemokraatti» ziņo, ka liktenis sodījis somu komūnistu vadītāju Toivo Antikainemu. Kāda lidojumā no Archangelaskas viņš gājis bojā kopā ar lidmašīnu. Antikainens pirmā somu brīvības cīpu laikā parādīja savu nežēlibu, starp citu dzīvu sadedzinot kādu pazīstamu Austrumkarelijas nacionālistu. 1934. g. viņš atkal slepeni ieradās Somijā un vadīja komūnistu kustību. Bet drīz viņu apcietināja un notiesāja uz nāvi. Sodī tomēr pārvērtā mūža cietaunā, no kura viņu atbrīvoja uzspiestais Maskavas miers.

Angļu-amerikānu gaisa noziedznieki apšauda civiliedzīvotājus

Romā, 1. jūn. (DNB) Angļu un amerikānu gaisa noziedznieki savos uzbrukumos Fodžijai, Lucerei un citām Apulijam apdzīvotām vietām, kājau tas parasts, apšaudīja arī civiliedzīvotājus. Ar ložmetēju ugnī tie apšaudīja atsevišķas zemnieku mājas. Fodžijas tuvumā kāda bumba trāpīja zemnieku māju, nonāvējot zemnieku, viņa sievu un mazu meiteni. Tāpat ar ložmetējiem apšaudīti bērni un sievietes, kas atradās uz klaja laukā. Nonāvētas 10 sievietes un 8 bērni. Luceras mazpilsētīnā par upuri krituši 6 civiliedzīvotāji.

Nogalināti 54 zīdaini

Romā, 30. maijā. Terora uzbrukumā Redžio Kalabrijai, kā tagad no-

skaidrojies, pavism galu dabūjuši 54 zīdaini un 14 kopējais.

Uzbrukumam Redžio Kalabrijai ir vienīgi terora raksturs, jo pilsētā nav nekādu lielāku rūpniecības vai bruņošanās rūpniecībai kalpojošu uzņēmu. Un tomēr angļu - amerikānu aviācija Redžio Kalabrijai uzbruka ar lieku skaitu vairākmotorīgu bumbvedēju, pie kam brutālā veidā ta bombardēja baznīcas, skolas, institūtus, teātrus, kinoteātrus un pat kapsētas.

Uzbrukums Redžio Kalabrijai ir jauns pierādījums noziedzīgiem un nepamatotajiem terora uzbrukumiem, kādus angļu-amerikānu aviācija izdarīja pret itāļu civiliedzīvotājiem.

70. gaisa uzbrukums Neapolei

Romā, 31. maijā. (DNB) Itāļu bruņoto spēku štābs ziņo, ka ienaidnieka lidmašīnu formācijas vakar nometa daudz bumbu Neapoles pilsētā, kas pārdzīvoja 70. gaisa uzbrukumu. Sardinijas piekrastē un Fodžijas, Bari un Potences provincēs. Neapolē nodarīti ievērojami postījumi sabiedriskām un privātām ēkām. Notriektas 6 četrmotorīgas lidmašīnas, no tām 3 nogāza itālu un 1 vācu iznīcinātāji un 2 zenītartilerija. Uzbrukot Panteļerijas salai, ienaidnieks zaudēja 9 lidmašīnas, kurās notrieca zenītartilerijas baterijas. Vēl 1 lidmašīnu notrieca jūrā itālu iznīcinātāji.

LJO pirmais darba pārtraukuma koncerts

Vasaras mēnešos viņi piedalījies lauku darbos.

Sadarbībā ar arodsavienību, LJO Rīgas 3. vienība sarikoja darba pārtraukuma koncertu Zasulauka manufaktūrā. Šis pirmais šāda veida koncerts deva iepriecinošus panākumus un strādājošie to uzņēma silti un atsaucīgi.

Visos Latvijas iecirkņos pašreiz noteik jaunatnes organizācijas vienību vadītāju kursi. Rīgas pilsētas un lauku, kā arī Talsu un Ilūkstes apgabalaši kursi jau noslēgušies.

Modernie mežoni

Kāds nostāsts vēsta par mežoni, kurš tieši no Afrikas vai Austrālijas mūža mežiem atvests kādā civilizētās pasaules kultūras centrā un galīgi nesagatavots un neiepazīstīnāts ar jaunajiem civilizācijas apstākļiem, jau pirmajā vakarā aizvests uz kādu simfoniskā orķestra koncertu. Pēc koncerta mežonim jautāts, kāda koncerta programmas dala viņam vislabāk patikusi.

«Pats sākums» — bijusi mežona atbildē.

Izrādījies, ka mežonim vislabāk patīcis mūzikai instrumentu noskaņošanas «priekšnesums».

Šī mežona atbildē pēc būtības nebūt nav tik mežoniga, kā sākumā varētu likties. Arī šķietami civilizēto ļaužu viņu nav tādu mežonu trūkums, kuriem labā koncertā ir saprotams un patikams tikai šī koncerta «pats sākums».

Šo moderno mežonu vienīgā kultūras izpratnes pazīme ir arējā forma, cenšanās spīdēt sabiedrībā ar tādām garīgām spējām un visu kultūras un civilizācijas nozaru izpratni, kādas tiem nemaz nav.

Ja šai sakarībā būtu runa tikai par pozu, par cilvēcisku vājību padziļoties pazīpi un svešu priekšā vai vienkārši koncerta starpbrižos sevi parādīt un citus apskatīt, tad šādiem cilvēkiem varētu ar skaidru sirdsapziņu ieteikt koncertu zāles vietā atrast sev citu priekā vai dvēseles veldzes avotu, kas atbilst viņu īstajām tieksmēm un dabai. Varētu viņiem likt pie sirds, ka koncerti domāti tiem, kas tos saprot un cīna, un aizrādīt, ka katrs pārpildītās koncerta zāles lieki aizņemts krēsls ir zaudējums tiem, kuri šā lieki aizņemtā krēsla dēļ zaudē iešņēju koncertu apmeklēt. Tādā gadījumā modernais mežonis verbūt saaprastu un atskārstu savu kļudu un nepiederību tur, kur viņš atrauj vietu citam.

Bet par nožēlošanu modernie mežoni nav sastopami vienīgi koncertu zālēs. Viņi iespiežas it visās kultūras disciplīnās un ir sastopami gan kultūras dzīves bauditājtos un skatītājtos, gan arī pāšas kultūrālās dzīves veidotājtos. Tādā gadījumā mēs nonākam līdz mūsdienu kultūrdzīves mežonības skānēm, kas augot un attīstoties var visu mūsu kultūras dzīvi piesārnot ar īstiem mežonības džungliem.

Vēl vairāk. Nevien kultūras, bet arī saimniecisko dzīvi varam piesārnot tik tālu, ka beigās nevarēsim tiem ne cauri iziet, ne cauri tiem dienas gaismu saskatīt.

Normālos apstākļos jau pati dzīve izlases celā ikvienu cilvēku nolika tur, kur viņš visvairāk noderīgs pēc savām spējām, izglītības un galvenais darba izpratnes. Ja gadījās izpēnumi, tad krita šo cilvēku veiklā darba kvalitāte un kvantitāte. Tad pati dzīves dzelžainā likumība vieglos sārpus aizskaloja un isto darba darītāju rindās palika tiešām spējīgākie un veiksmīgie.

Turpretim tagad, kad kārtā apstākļu dēļ šī dabīgā izlase atkritusi, daudzās vietās un lietās sāk plaukt un ziedēt modernā mežonība.

Sāpīgākais tas, ka šī modernā mežonība sāk ieviesties pat tur, kur sliktā piemērā dēļ visi darbinieki, sākot ar darbu vadītājiem un beidzot ar darbu veicējiem, ir sava darba meistari un pratēji. Vēl vairāk — pat savā darba entuziasti.

Minēsim dažus piemērus.

(Turpinājums 2. lapp.)

Aptumšošana
šodien no pl. 21.25—3.10.

Jauni vācu gaisa spēku panākumi

Kāda fabrika. To vada speciālists, labs sava aroda pratējs. Meistari un strādnieki ir izcilus izlases spēki. Normālos apstākļos šīs fabrikas rāzojumi ir bijuši un arī tagad var būt pirmklasīgi. Tagad tas vairs tā nav. Izbildināšanās — kaņa laikai. Neešot vairs arī tās izejvielas, kādas bijušas miera laikā. Bet darba sadale nav racionāla. Viens, otrs sīkums nav ievērots, viena otra nepareiziba pielaista jau izejvielas rāzōšanas fabrikā un, tādai pašai kārtībai turpinoties, visā rāzōšanas procesā iesaistītām fabrikām gala iznākums ir bēdīgāks par bēdīgāko.

Vienu vārdu sakot — burvju riņķis, kam grūti saskatīt sākumā. Kāds tirdzniecības uzņēmums. To arī vada speciālists, sava aroda labs lietpratējs. Bet preču piegāde veikalām nestāv savu uzdevumu augstumā, jo... ir tāču kaņa laiks, un preces nav tik viegli iegūstamas, kā miera laikā. Veikalā nav vairs izvēles, pārdevēji ir kūtri un miegaiņi, vai arī izaicinoši, vai pat rupji pret pircējiem.

Ir taču kaņa laiks un... modernais mežonisms plaukst un zel viskrāspākiem ziediem.

Sādus piemērus varētu turpināt bez gala un nosaukt vārdā pat firmas un uzņēmumus. Bet tas nav šī raksta nolūks un mērķis. Lai ikviens apskatās savā uzņēmumā vai iestādē. Vai tā nav?

Tagad atgriezīsimies pie mūsu mākslas, kultūras un sabiedriskās dzīves.

Kāds koncerts. Dirigents cienījams, vispār atzīts spēks. Orķestra sastāvs pirmsklaiss. Izpildījums paviršs un bāls. Izskaidrojums — publikā: «Tādai, kā ūdeni, arī tas ir labs!»

Glezna, grāmata, žurnāls, laikraksts. Atvainojoši, kollēgas! Arī laikraksts. Vai tur viss ir kārtībā? Vai mūsu laikraksti turpina savas vecās, cienījamās un vispārāzītās kultūrālās tradīcijas? Vai kollēgas žurnālisti simtprocēntīgi pieturas pie vecās atzinās, ka viņu raksti ir domāti desmitiem, pat simtiem tūkstošiem lasītāju, kuri ik dienās ar saprotamu interesi un zīpkāri vež mūsu laikrakstu slejas, cerot tur atrast atbildes un izskaidrojumus daudzām mūsu dzīves izvirzītām vispārības problēmām un cerot tur atrast visjaunāko iespējamo informāciju?

«Pie mums viss ir kārtībā. Mēs darām visu, kas ir mūsu spēkos, un labāk nav iespējams neko iekārtot un darit. Uz mums šīs raksts neattiecas.» Tā varbūt teiks viens otrs uzņēmuma vadītājs, dažs labs strādnieks, mākslinieks, žurnālists.

«Tad jau ir labi», varētu viņiem atbildēt un piebilst: «Tikai gādājiet un rūpējieties, lai modernais mežonisms neieviestos arī pie jums. Tā galvenā pazīme ir — pats sākums.»

H. Vālnovskis.

Jānodod kurināmā kartītes

Lielās pilsētas valdes Tirdzniecības nodalā atgādina namu īpašniekiem un pārvaldniekiem, kuri vēl nebūtu nodevuši nodalā izpildītās kurināmā kartītes nākošam apkurināšanas periodam — nodot tās nekvējoši, bet ne vēlāki par š. g. 5. jūniju. Pēc šī termina nodotās kartītes nevarēs ievērot pie malkas sadalīšanas.

NELAIME DZIMŠANAS DIENĀ

Piezvana man reiz Zābacīnš, vai neaizkāpt abiem pie vīna brūtes Amālijas? Šai esot tā kā dzimšanas diena. Viņš esot jau runājis, būšot glauns kringelis, jūnas plātes un dažas loti simpatiskas jaunkundžas.

— Kāpēc nē, — sakū. — Pusite kroņa šnabja mums ir, arī apkaklītes vēl samērā tīrs, no šīs puses lieta var iet.

Arī citādā ziņā pret cīmošanos man nav ko iebilst, vienīgi mazas bažas rada frīziera jautājums. Nelaime tā, ka sestdienu pēcpusdienās frīzētavas parasti bāztin piebāztais un var iznākt, ka nemaz netiekam kārtībā.

Bet te jāzin, ka mēs ar Zābacīnu dāmu aprindās esam pazīstami kā pirmās zortes paraujaneikai, kurus bez kaunēšanās var likt uz jebkura kalendāra vāka. Sevišķu apbrīnošanu parasti izsauc Zābacīnu ilgvilpi, kas var droši sacensties ar jebkura neģēra sprogām. Bet arī mans vaiga košums, kur kātrs trešais māts ir taisni par 0,5 m/m garāks par diviem leprieķējiem, nav uz ielas pacelams.

Saprotams, tas prieks arī druskai maksā, bet vai mums naudas ņēl? Nepatikamie vienīgi tas, ka dažreiz pārāk ilgi nākais frīzētavās kvērēt. Kaitina arī tas, ka viens otrs mums kēmojas pakāj un veltīgi tik

Kā raksta bulgāru laikraksts «Dnevnik», vācu aviācijas pēdējē uzbrukumi Anglijai nav nejaušība. Ne pārtraukti sešas dienas plānveidīgi bombardēja Londonu un tās apkaimi. Tāpat vācu un itāļu gaisa spēki uzbruka arī Maltai. Visi šie vācu lidmašīnu uzbrukumi, pēc bulgāru laikrakstu domām, jāuzskata par jauno ass valstu ofensīvu ievadījumu.

Militārās aprindas paskaidro, ka uzbrukumos Londonai un pašai Anglijai, tika pieletītas bumbas ar pilnīgi jaunām eksplōzīvām spējām. Kā zīpo zviedru laikrakstu Londonas korespondenti, tad šo jauno bumbu iznīcinātāja spēks esot neiedomājami liels.

Sajā sakarībā jāatzīmē arī kompetentu zviedru aprindu ziņojumi, kas pauž, ka vācu pēdējo uzbrukumu iznīcinātāju panākumi Anglijā vismaz jāsalīdzina ar vācu aviācijas 1940./41.

gadā gūtajiem panākumiem. Tas nozīmē, ka tagad jau mazs skaits vācu bombvedēju ar savām jaunajām bumbām panāk to pašu, ko toreiz panāca vācu masu uzlidojumi Londonai.

Pat Londonas radiofons savos ziņojumos par vācu uzbrukumiem paskaidroja, ka bijušas atzīmējamas milzīgas eksplozijas, kuŗu cēlonis esot diezgan grūt noskaidrojams. Arī Reuteram pazemīgi jāatzīst, ka pēdējie vācu uzlidojumi Anglijai nodarjujuši milzīgas zaudējumus rūpīcām un kaņa saimnieciskiem uzņēmuviem.

Kā zīpo Šveices laikraksts «Suisse», tad angļi kopš pēdējiem vācu uzlidojumiem Senderlendi, Čemsfordai Kardifai un Londonai loti baidās, ka turpmāk vācieši izrādis plaša vēriena speciālakcijas. Angļi baidās, ka pēdējie uzbrukumi ir tikai šīs gaidītās akcijas ievadījums.

Katinas šausmu aculiecinieks stāsta...

«Viņiem bija jānogulstas uz savu biedru līķiem...»

Krakovā, maijā. Kāda aģentūras ziņa, kas publicēta generālgubernatūras laikrakstos, met jaunu gaismu uz Katinas drūmo noslēpumu un noslepkavoto poļu virsnieku pēdējām stundām. Kāds Smoļenskas apvidus pagasta, vecākais, kas bijis kārtībā pie poļu virsnieku nošaušanas, kādam franču brīvprātīgajam, kurš jau ilgāku laiku atrodas austrumos, pastāstījis sekjošo:

«Kad 1940. g. martā un aprīlī ieštājās atkusnis, naktis šai apvidū pie nāca transporti ar poļu virsniekiem, kas bija saņemti gūstā. Smilšaina meža izcirtuma vidū kaņa gūstekņiem bija jāzirkroks četri līdz pieci metri dziļas un desmit līdz trīsdesmit metru platas bedres. Kad tās bija gatavas, 200 līdz 300 kaņa gūstekņiem pavēlēja tanīs nogulties ar seju uz zemi. Tad bendes pa diviem tuvojās gulosajiem, un viens šāva viņiem pakausi, kamēr otrs nepārtraukti pielādēja ierocī. Kad bedrē jau gulēja pirmā rinda asinojošu kermēnu, otru sēriju kaņa gūstekņu piespieda nogulties uz vēl siltajiem kermēniem, kas raustījās.»

Uz jautājumu, kā viņš tik sīki visu zinā, pagasta vecākais atbildēja, ka vajadzējis vīrus bedru aizbēršanai, jo GPU laudis ar to nav nodarbojušies. Tādēļ sadzīti vīri no apkārtnes, no kuriem pēc bedru aizbēršanas neviens vairs nav drīkstējis atgriezties. Viņi aizvesti nezin uz kurieni. Vienīgi viņam kā pagasta vecākajam bijusi ie-spēja atgriezties mājās; bet viņam, piedraudot ar nāves sodu, aizliegts stāstīt, ko viņš pieredzējis.

Iegūts jauns ārstniecības līdzeklis

Tallinā, 31. maijā (DNB) Terbatas universitātes paraugu izstādē vispārēju ievērību gūst kāds Igaunijā no degakmeņa iegūts medikaments — bitiols. Daudzās mērījumā slimīcās rādiņu, ka bitioli sekmiņi var lietot pret dažādām ādas un dziedzeņu slimībām. Labvēlīga rezultāta dēļ bitioli rāzo un pārdomi lielākos vairumos.

aizkavē frizerus. Ne vienu vien reizi ar Zābacīnu pārrunājām nenormālo stāvokli. Sak, ja tas tā turpināsies, tad kātrs auns sāks nēsāt ilgvilpi, tāpat kā pagājušā gādā kātrs sprukstīšs sāks nēsāt zāketi līdz ceļiem un pusmetru biezās vājpilēnā zoles. Un mēs tie pirmie ceļmālu, lai mierigi noskatāmies?

Sādā garā debatēdam tuvojamies frīzētaval. Vepot durvis, mums gandrīz iedrāžas piesarcis jauneklis, rokām plātīdāmies un nikni pie sevis ko murminādams. Pašā frīzētavā valda neparasta jautriba, tur nezin par ko sirsniņi amīzējas.

Ienemam savas vietas, legrūžam degunus žurnālus un sākam gādīt. Nepacietīgi laiku pa laikam velkam ārā pulksteņus, garā sūtidam pie velna visus tos, kam uznākusi indeve dzīt bārdū vai griezt matus. Kad esam jau galīgi zaudējuši pacietību, beidzot arī māsu rinda kārtībā.

— Karsto ondulāciju āla pumpernikel,— augstrāpīgi izgrūž Zābacīns.

— Un man, — minūti vēlāk dodu rikoju mu, — bārdū āla markiz trpu-trpu.

Mums aiz muguras uzšalc skāli smieklī. Arī abi frizeri veltīgi cīņas noslēpt nosīgo smīnu.

— Velnu! — Man sanāk dusmas. — Par mūsu naudu par mums te vēl nīrgāsies?

— Loti žēl, — vecākais no frizeriem sakā. — Mums ir rikojuši, ar kuru noliegts likt kungiņam ilgvilpi. Tas pats ar fantāzijas bārdām.

— Ko-o? — Mums mutes paliek aiz pārsteiguma valā. — Mēs nedrīkstēsim vairs matus nēsāt kā gribam?

— Tā tas nav domāts,— otrs frizeris izlīdzīnoši saka. — Kātrs var nēsāt kādu copi viņš grib, vienīgi mums frizeriem

aizliegts ar tādiem niekiem laiku aiznemt. Jūs paši redzat, cikiem vēl te bārda jādzīzen, kad tie sagaidīs...

— Ak tad tie... es... man..., Zābacīnam aiz uztraukuma pat valoda aizraujas. — I al tik...

Sagrabju viņu aiz rokas un velku uz durvīm, citādi viņš dzīves saturs. Vairāk, ka šī frizeru viņai būtu palīdzījusi dzīves laimi nodibināt.... Vairāk, ka viņas izredzētās taisni tādu kautko gaidījis un kā nu! Vai te nav jākampi ģifte iekšā ar jūnī!

— Ģifti gan nē, — ar visām bēdām nevaru atturēties neaizrādījis. — Zābacīns kaut ko runāja par slīcīnāšanos... Katras kārtīgas brūtes pienākums ir sekot svām izredzētām... Arī no praktiskās puses tas būtu izdevīgāk. Tas ir, pie vienas keksēšanas...

Vakara omuliba, saprotams, ir beigta. Mēs izskatāmies kā bolševiku mitīgā, drūmām sejām un saraudātām acīm. Nelidz arī šķupīteri, kurus laiku pa laikam iemetam. Vienīgais apmierinājums — frizeru lādēšana, ko veicam visizmeklētākiem vārdiem. Esmas jaunkundze, kas ar vienu balbieri tipkat kā saderināta, pievienojoties vispārējai solidāritātei, svinīgi pazīno, ka viņa pārtrauc ar šo neicīvēku visus sakarus un turpmāk pat viņa sveicienus neatpēmēs.

Neskaidrs paliek vienīgi jautājums par mūsu turpmāko stāvokli, resp. — izskatu. Nav izslēgts, ka mums vajadzēs nivellēties līdz vispārējam līmenim.

Toties pēc kāra, tad kādu laiku citu neko nedarisim, ka liksim ilgvilpi iekšā un ārā, iekšā un ārā. Tāpat bārdū nodzīt un piešūt, nodzīt un piešūt, kamēr balbieri būs bez elpas. Bet dzeramaudu par spiti nedosim ne fenipa.

Felite.

Kaut gan virs Londonas bijušas tikai nedaudzas vācu lidmašīnas — turpina Šveices laikraksts, — tomēr tās esot nodarjušas lielus postījumus. Angliem nav izdevies notriekt nevienu vācu lidmašīnu, jo tās bijušas pārāk ātras un kustīgas, tā kā arī nakts iznīcinātāji tās nespējuši panākt. Dzirdētas arī noslēpumainas spēcīgas eksplōzijas. Vispārības domas ir, ka vācieši lietājuši kādu jauņu spridzināmo vielu.

Arī austrumu frontē vācu aviācija guvusi ārkārtīgi lielus panākumus. Pēc tam, kad boļeviki aprīlī un maija pirmajā pusē zaudēja ārkārtīgi daudz lidmašīnu, ienaidnieku aviācijas rosība austrumu frontē pēdējās četrpadsmit dienās ievērojami atslābusi.

Sos faktus boļeviki cenšas slēpt, klāstot pārspīlētas mulķības. Tā viņi cenšas iegādāt, ka laikā no 16. līdz 25. maijam viņi notriekuši 313 vācu lidmašīnas.

Šīm smiekligajam apgalvojumam var atbilstēt vienīgi to, ka visā austrumu frontē minētā laikā vācu aviācija zaudēja tikai 24 lidmašīnas. Sie ārkārtīgi mazie un niecīgie pašu zaudējumi un katru dienu gūtās jaunas gaisa uzvaras ir pierādījums absolūtajam vācu aviācijas techniskajam un militārajam pārsvaram arī austrumu frontē.

Pirms divi gadiem noslēdzās uzvarām bagātās cīņas Krētā

Nedaudz nedēļas vācu karaspēks ieņemis Grieķiju. Londonai padevīgā grieķu valdība aizbēgusi. Un tomēr pretinieki vēl lolo cerības, ja viņu rokās vēl atrodas lielā Krētas sala, 120 km atstatu no kontinenta. Seit grieķu karaspēks, angļu formāciju pastiprināts, ieņemis pozīcijas.

Vācu pusē viss sagatavots, lai veiktu vienu no visdrosmīgākajiem pasākumiem kaņa vēsturē. Lidlaukos stāv startam sagatavotās lidmašīnas. Bataljoniem nozīmēti atsevišķie cīņas rajoni. Karavīru sejas ir nopietnas, jo viņi zina, ko nākošās stundas no viņiem prasīs. Drīzi vien jau sarezama Krētas sala, nāk pavēle noleķanai. Izplešas simtiem tūkstošiem baltu izpletu: vācu karavīri, vislabākie cīnītāji pasaulē, nāk no debesīm. Un līdzi

27. jūnijā Liepājā šalks dziesmas

Daudz sarīkojumu dziesmu svētku laikā

Kurzemes koņi rosiņi gatavojas 5. novada dziesmu svētkiem, kas notiks 27. jūnijā Liepājā, Olimpijas laukumā. Koņi katru svētdienu pulcējas mēģinājumos, lai labi sagatavotu dziesmas un to skaras svētku dienā plūstu dzidri un vareni. Vairums koņu uz Liepāju paredzējuši braukt krāšņajos tautu tēros, kamēdēl arī koristes steidz savest kārtībā savus pūra lādēs glabātos tautiskos tērpus un villaines.

Pilsētas valdes techniskās nodalas vadītājs inž. A. Vācietis ar arch. F. Biti pašreiz gatavo svētku laukuma izbūves plānu. Tuvākās dienās laukumā uzsāks koņu estrādes būvdarbus. Svētku apmeklētāju vajadzībām paredzēts ierīkot solus 5000 personām. Šīs dienās uzsāks arī ieejas bīšeju pārdošanu. Iepriekšējā pārdošanā tās būs dabūjamas Liepājas kopdarbības grāmatnīcā. Biletes pārdošanai piesūtis arī visām iestādēm un uzņēmušiem un to cena būs no RM 1—5. Pilsētu un pagastu valdes, kā arī sa biedriskās organizācijas biles var pieprasīt kopdarbības grāmatnīcāi.

Rajonu koņu kompāgnājumi notiks 20. jūnijā Liepājā — valsts ģimnazijā, Kuldīgā — biedrības zālē, Aizputē — sporta klubā, Saldū — tautskolā, Talsos — sadraudzīgā biedrībā, Ventspilī — ģimnazijā un Priekulē — bij. pamatskolā. Svētku virsdirigents T. Reiters uzdevis rajonu koņu mēģinājumus vadit B. Kunkim Liepājā, A. Vikmanim Priekulē, V. Lindem Ventspilī, J. Krigenam Aizputē, A. Ezerinam Talsos, J. Brigznam Saldū un R. Galīnam Kuldīgā. Mēģinājumos obli-

gāti jāierodas visiem koņiem, kas izteikuši vēlēšanos piedalīties dziesmu svētkos. Koņiem braukšanas atļaujas uz svētkiem izsūtīs rīcības komiteja, kamēdēl tiem koņiem, kas vēl nav paziņojuši izbraukšanas vietu un laiku, tas jādara nekavējoties.

Kurzemes novada 5. dziesmu svētki 27. jūnijā sāksies pl. 18. Pirms tam koņi savos krāšņajos tautiskos tēros no mītnēm dosies kopīgā gājienā uz svētku laukumu. Dziesmu svētkos koņus, kā arī atsevišķus dziedātājus par etnografiski pareiziem tēriem paredzēs godalgot. Svētku rīcības komiteja šajā sakarībā aicina visas Kurzemes pašvaldības, iestādes un uzņēmu-

mus ziedot attiecīgas balvas vai arī naudu godalgū iegādei. Balvas un zie dojumi pieteicami Kurzemes novada 5. dziesmu svētku rīcības komitejai Liepājas pilsētas valdes izglītības nodalā.

Dziesmu svētku laikā Liepājas mūzejā notiks mākslas izstāde. Liepājas valsts lietiskās mākslas vidusskolā uz vairākām dienām būs atvērta audzēkņu darbu izstāde. Svētku laikā Liepājas operas un drāmas teātris sniegs vairākas izrādes. Pilsētas sporta stadijā risināsies plašas sacikstes ar vi su Kurzemes izcilāko sportistu piedališanos. Svinīgu ērģēļu koncertu rīkos Sv. Trīsvienības baznīcā.

Vai Tu jau esi Tautas palīdzības talcnieks?

Tautas palīdzība par saviem galveniem un tuvākiem uzdevumiem uzstādījusi savstarpējo palīdzību, materiāli vājāko atbalstīšanu, tautas dzīvā spēka vairošanu un stiprināšanu un tās veselības aizsardzību, kā arī rūpes par svešumā izkaisito latvju tautas locekļu atgriešanos dzimtenē, šai kaņā cietušo un invalidu atbalstīšanu un vēl daudzus citus mērķus.

Sai darbā Tautas palīdzībai ir nepieciešami ne tikai plaši līdzekļi, bet arī visas tautas aktīva līdzdalība. Ne tikai materiālo vērtību došana, bet visu savu sabiedrisko tieksmju iesaistišana Tautas palīdzības darbā ir vajadzīga. Tautas palīdzībā jau apvienojušies 50.000 biedru — talcnieku, bet ievērojot Tautas palīdzības mēr-

ķus un daudzpusīgos uzdevumus tautas labā ir nepieciešami, lai ikviens krietns un apzinīgs tautas loceklis būtu arī Tautas palīdzības biedrs — talcnieks.

Tautas palīdzības talcnieks ir šīs organizācijas biedrs un darba veicinātājs, pāsākumu sekunātājs un aktīvs palīgs. Par talcnieku uzņem abu dzimumu personas, ne jaunākas par 18 gadiem. Pieteikumi uzņemt par talcniekiem iesniedzami Tautas palīdzības pilsetu vai lauku aprīķu val leictirknu priekšniekiem. Pieteikumus var iesniegt kā atsevišķas personas, tā arī iestāžu un uzņēmumu darbinieki kopīgi sa rakstu veidā. Pieteikumā jāuzrāda vārds, uzvārds, dzimšanas gads un datums, tautība, nodarbošanās un adrese. Uzņemtēm talcniekiem iesniedz bledra karte. Ar bledra kartei saņemšanu talcnieks iegūst Tautas palīdzības bledra tiesības un tam tiesības nēst arī bledra nozīmi. Bledra gada maksas organizācijai ir tikai RM 6,— gadā, kā var maksāt arī pa mēnešiem, t. i. RM 0,50 mēnesi. No maksas par bledra karti var atsvabināt tos talcniekus, kas tautas talkā jau piedalās ar tekošiem ziedojušiem no ienākumiem vai darba algas Tautas palīdzībai par labu, ja šie atskaitījumi gada laikā nav mazāki par RM 6.—

Laikā no šī gada 30. maija līdz 6. jūnijam, kad visā Latvijā notiek ziedojušu vākšana par labu Tautas palīdzībai, ikviens ziedojušu vācējam, kas ziedojušus vāks ar ziedojušu vākšanas listēm, līdzi būs arī talcnieku festāšanās anketes. Pieprasiet tās un izpildiet. Uzņemšanu un bledru kartes iesniegšanu nokārtos vietējais Tautas palīdzības priekšnieks pilsetā vai pagastā.

Draudžu ziņas

— Sv. Annas baznīcā rit pl. 10 Debesbraukšanas dienas dievkalpojums ar dievgaidu, māc. E. Liepa. Draudzes namā pl. 19 — Iekšmisijas svētībrīdis, māc. Bāns. E. vāng. — luter. biedrībā rit pl. 19 dievkalp, māc. E. Liepa.

— Sv. Trīsvienības baznīcā, Debesbrī, dievkalpā pl. 9.30 dievgaldis, pl. 10 dievkalpojums. Iekšmisijas zāle, Meža ielā 51, ceturtdien, 3. jūnijā, pl. 21 — sanāksme.

— Nācāretes baznīcā, Raina ielā 36, ceturtdien, pl. 19.30 sapulce. Runās māc. K. Bikis: «Ko mums dod Kristus debesbraukšana.»

Olimpija uzvar Daugaviešus jubilejas cīnā

Svētdien Olimpijas laukumā bija pulcējusies ap 3000 Liepājas futbola draugu, lai būtu aculiecinieki izcilie Olimpijas futbolisti K. Tila un V. Zinga jubilejas spēlei. Skatītāju aplausu sveikta, pirmā laukumā iznāca Rīgas Daugaviešu futbolistu izlase: Anševics, Rudbārdis, Sulmanis, Celmraugs, Slavišens, Ozols, Pilts, Adamovičs, E. Freimanis, Znatnajs un Vucēns. Olimpijas zili melni krāsu tērpus svīnīgā spēlē nesa: Lazdiņš, Sudmalis, Tīls, Kārklinš, Janševskis, Jēgers II, Apsēns, Zingis II, Zingis I, Heiblīgs un Jurčenko.

Jubilārus K. Tīlu un V. Zingi apsveica

Kurzemes nov. sporta pilnv. V. Zandmanis, Olimpijas priekšnieks zv. adv. J. Kalniņš, Daugaviešu futbola sekcijas vadītājs S. Lazdiņš. Savus agrākos līdzīgītajus sveici arī kādreizējais Olimpijas vienības futbolists Z. Krišjānovs. Jubilāri sanēma daudzas ziedu veltes un skaistas piemiņas balvas.

Pēc Heiblīko Olimpijas panākumu kaldiņātāju godināšanas Rīgas futbola tiesneša Pukinska svilpe atklāja jubilejas sacensību. Olimpieši cīnu sāka ar stipra vēja piepalīdzību. Tāpēc skatītāji gaidīja vīnu ievērojamu pārsvaru. Zingis I arī tiek pretnieku vārtu priekšā brīvi un vīna bilsti spēcīgi raidīto bumbu Anševicam izdās novadīt stūri, kura izplīdījums olimpiešiem reālus panākumus nedeva. Kopš Šī briža sākās izlīdzināta spēle, kur skaitis un pārdomātus uzbrukumus ievadīja drīz vienas, drīz otras vienības cīnītāji. Atvairot bumbu, kļūdījās Olimpijas aizsargs Sudmalis, brīvs kļuva Znatnajs, kura bumbas raidījumu nebija pa spēkā nemēt savā ziņā Lazdiņam, un Daugavieši nostājās 1:0 pārākumā. Bet Šāds rezultāts nepalika ilgi. Zingis II veiksmīgi izplīdīja

Aitu turētāju ievērībai

Liepājas pilsētas valdes Tirdzniecības nodaja aizrāda visiem aitu turētājiem Liepājas pilsētas administratīvās robežās, ka līkā no 1943. g. 1. jūnija līdz 31. jūlijam jāizpilda obligātās vilnas nodevas no 1943. g. pavasara cīrpuma, nododot Liepājas rūpniecības rajona vērtību Bārtas ielā 19 no katras aitas un katra jēra 0,5 kg ciertas vilnas. Nododamās vilnas sastāvā drikst būt augstākais 1/4 jēra vilnas. Vilna pēc iespējas nododama nemazgāta un izšķirota pēc krišas. Par vilnu, kas nodota vīrs noteiktās normas, aitu turētāji saņems premjās.

Lopu ganības «Reiņa» mežā

Liepājas pilsētas Saimniecības nodala iznomā lopu ganīšanas tiesības pilsētai piedrošā «Reiņa» mežā. Ganības nauda no maksājama Saimniecības nodāja, Kurmājas prosp. 2, II stāvā, ist. 13 pie zemju inspektora, katru darba dienu no pl. 7—10. Aizliegta lopus mežā ielaist pirms nomas samaksas. Lopu ganīšanas noteikumi analo giski ganīšanas noteikumiem valsts mežā. Par neatļautu ganīšanu vainīgos sauks pie atbildības.

Liepājas mandolinu orkestra kvintets

Liepājas mandolinu orkestris, kās darbojas pie AS «Atpūta un dzīvotpriekšs», sestdien sniedza koncertu teātra zālē Krons ielā 33. Šis orkestris, kas sastādījis no mūzikas miljotājiem, saglabājies cauri visām pārmaiņām, ciešanu un kāpa dienām, un sava rosiņā dirigenta O. Birznieka vadībā atkal cītīgi nododas mūzikā. Programas pirmā daļā dzīrdējām dažām latviešu komponistu darbu aranžējumus mandolinu orkestrim, kā, piemēram, J. Medīpa «Arījā» un J. Vitola «Albumā», bet mandolinu orkestrā ipatnībām vairāk piešķirās hīja E. Udra «Sēras atmlīnas» un jo sevišķi paša orkestra vadītāja O. Birznieka «Skumjas». Speciāli mandolinu orkestrim rakstītu kompozīciju mums pagādām ir gaumēmākā, kādēl arī pārlecināši izskanētā programmas daļa, ko sastādīja dažādu cīttau tu autoru valši, serenādes, marši. Orkestris sava piedzīvojotā diriķenta drošās rotas vadītā visumā uzrādīja it telcamu spēli, pletiekamīti tīru intonāciju un diezgan veiksmīgu skaņu un tempu pāsumus un bē gumus.

Koncerta kuplināja operdziedonis Alfrēds Tiltiņš, orkestra pavadībā nodziedot Jāz. Medīpa «Sapnojumu» un E. Udra «Birstīnu». Orkestra pavadījums pēc sava rakstura labāk tomēr federējās Šī paša dziedona izpildītā J. Rečkunova «Spānu serenādi», un piedevām sniegtā Calkovas «Neapālītiešu dziesmā», ko nācās arī bīst. Bez tam vēl Elvīra Gāga vāga itin simpatiskas balss ipašniece, no dziedāja vienu tautas dziesmu un vienu āriju no P. Linkes operetes «Lisistrata», arī orkestra pavadījumā. Kā solisti, tā orkestris ar savu vadītāju saņēma publikas strīsnīku pateicību tīkla aplausos, kā ziedu veltēs. R. RTTINIS.

LIEPĀJAS OPERAS UN DRĀMAS TEĀTRI

Šodien — Veltīga uzmanība. Der. mūz. Izr. sez. abon. Ceturtdien — Bohēma. Der. mūz. izr. sez. abon. un ceturtdieni (C) abon. 16. kup. Piektiens — pirmzīmīgi Mellis. Der. drāmas izr. sez. abon. un piektiens (AD) abon. 10. kup. Sestdiens — Korsārs. Dirigents — Arnolds Lapīns. Der. mūz. izr. sez. abon. Svētdien, dienas izrādē, pl. 14 — ar Lillī Stengeli titulām Aimee (Milie). Abonementa kartes nederīgas; vakara izrādē, pl. 19.30 — Ileja. Der. mūz. izr. sez. abon. Pirmdiens — dziedona Jozēs Lujambio no Madrides un vijolnieka Filibert Estrela koncerts. Abonementa kartes nederīgas.

niski atzīstamais cīpas veids līdzēja veikt olimpiešiem visu smagumu aizsardzības darbā. Grūtāk ūsēzīmē otrām aizsargam Sudmalim, kas savu parasti stabilo cīpas sniegumu varēja uzrādīt tikai sacensības otrā posmā. Droš savā vietā bija arī Liediņš.

Daugaviešu vidū teicamāko darbu veica uzbrucēji E. Freimanis un Znatnajs, bet pussargu līnijā Celmraugs. Gaidīto Daugaviešu sīvo protestību negativi iespaidoja vīnu pamata sastāvā cīnītāju Vijupu un Pētersona izpalīkšana. K.

LIEPĀJAS JACHTKLUBA KAROGA PACELŠANA

un sezonas atklāšana notiks 6. jūnijā pl. 14 kluba mitnē un Attakas salas. Bledri un vīnu piederīgie lūgti piedalīties kuplā skaitā.

SPORTA B-BAS «AUSEKLIS» BOSKERIEM

Sakārā ar boksa sezonas noslēgumu Liepājā 6. jūnijā, bokseru viesošanās ārpus Liepājas un boksa sacīksti Riga-Liepāja 27. jūnijā visiem boksa sekcijas dalībniekiem 2. un 4. jūnijā pl. 19 jāierodas uz treningu un apspriedi b-bas kluba telpās.

SPORTA B-BAS «AUSEKLIS» BASKETBOLISTIEM

— otro un trešo ligu dalībniekiem no b-bas saņemtos sporta tērpus un apavus jānodod 2., 3. un 4. jūn. no pl. 20—22 b-bas kluba telpās, Pumpura ielā 5.

SPORTA B-BAS «AUSEKLIS»
darbvedība, sākot ar 8. g. 1. jūniju atvērtā katru darbdienu no pl. 9 līdz 12 otrdiennās un piekdiennās arī no pl. 19.30—21.30. Mi nētā laikā bledri var kārtot visas saistības ar bledribu.